

PERCEPCIJA I AUTOPERCEPCIJA USPJEŠNOSTI RADA NA IZVRŠENJU ODGOJNE MJERE POJAČANA BRIGA I NADZOR¹

Zdravka Poldrugač

Originalni znanstveni članak

Odsjek za socijalnu pedagogiju
Fakultet za defektologiju, Zagreb

UDK: 376.5
Zaprimljeno: 15. 10. 1992.

Sažetak

Na uzorku od 158 ispitanika prema kojima je prije najmanje 3,5 godine završen rad na provođenju odgojne mjere pojačana briga i nadzor izrečene od strane Općinskog ili Okružnog suda u Zagrebu, analizirane su relacije između percepcije uspješnosti provedene mjere od strane stručnog radnika Centra za socijalnu skrb - voditelja odgojne mjere i autopercepcije ispitanika bivšeg maloljetnika nad kojim se mjera provodila.

Kanoničkom analizom kovarijanci (upotrijebljen je program QCCR) izolirana su tri značajna para kvazikanoničkih faktora. Prvi kvazikanonički faktor izoliran na skupu varijabli o autopercepciji uspješnosti tretmana ukazuje na pozitivan stav prema provedenoj odgojnoj mjeri, a njegov par na skupu varijabli percepcije uspješnosti od strane voditelja čine varijable dobre integriranosti u sredinu uz izrazit nedostatak bilo kojeg oblika poremećaja u ponašanju.

Donekle pozitivan stav ispitanika o provedenoj odgojnoj mjeri veže se i na neintegriranost u sredini i višestruki recidivizam u ponašanju, na što ukazuje III. kvazikanonički faktor.

Nekritičan i indiferentan stav ispitanika prema uspješnosti provedene odgojne mjere veže se na prisustvo različitih oblika poremećaja u ponašanju iako je i prekršajna i kriminalna aktivnost slabija (II. kvazikanonički faktor).

Rezultati ukazuju na veću značajnost postojanja poremećaja u ponašanju u pogledu nekritičnosti ili čak negativnog stava prema provedenoj odgojnoj mjeri, nego što bi se taj značaj mogao pripisati učestalosti kriminalnoj aktivnosti.

KLJUČNE RIJEČI: odgojna mjera pojačane brige i nadzora, katamnističko ispitivanje

1. UVOD

Provjera uspješnosti tretmana delinkvenata u posljednje vrijeme zauzima sve više mjesta u stručnim i znanstvenim analizama. Sigurno je da tretman ne može biti sam sebi svrhom, već on ima opravdanja kad je usmjeren na socijalno pozitivnu integraciju delinkvenata, te izučavanje njegove uspješnosti omogućuje i unapređenje, odnosno modifikaciju samog tretmana.

Integracija maloljetnika u socijalnu sredinu ovisi od mnogih komponenata koje djeluju integralno. Razumljivo, neke od njih imaju veći ili manji utjecaj. Tako su čimbenici odgovorni za postpenalnu socijalnu integraciju muških maloljetnika u Hrvatskoj (Dobrenić, Kovačević,

Momirović, Singer, 1973) uglavnom svedeni na stav maloljetnika prema radu, sociopatsku i kriminalnu aktivnost. Ukoliko su ti stavovi, odnosno ponašanja, socijalno adekvatniji, bolja je i socijalizacija maloljetnika.

Pozitivan stav prema školi i radu i dobar uspjeh u školi ili na radnom mjestu smatraju se izuzetno važnim indikatorom resocijalizacije u razdoblju nakon odgojne mjere. Kovačević (1976) je na uzorku od 459 maloljetnih delinkvenata analizirao efikasnost resocijalizacije u postpenalnom razdoblju. Utvrdio je da postoji devet homogeniziranih skupina maloljetnih delinkvenata koje se mogu svrstati u tri osnovne grupe: relativno dobre, relativno srednje i relativno slabe postpenalne socijalne

¹ Ovaj je rad dio znanstveno-istraživačkog projekta "Evaluacija modela tretmana mladih s poremećajima u ponašanju - Maloljetni delinkventi u probaciji".